

SPORTING WORDS WITH ENGLISH ETYMOLOGY. LINGUISTIC USEFULNESS VS. USELESSNESS

Mihaela Hriban

Lecturer, PhD., „Vasile Alecsandri” University of Bacău

Abstract: Anglicisms are lexemes borrowed from English language into another one. In our case, they are words or lexical structures that are still going to contribute to the enrichment of the Romanian lexis.

There are "voices" that conclude that Anglicisms are old-fashioned and that they are not into the actual trend. We are going to underline the fact that, generally speaking, Anglicisms are very useful into different domains, such as: sport, music, cinema, gastronomy, mass-media, legal language, advertising, informatics, fashion etc., but the accent on this paper is upon sporting domain and its relevance through different linguistic means: words, phrases, modalities of expression etc..

Keywords: Anglicisms, etymology, usefulness, old-fashioned, uselessness.

I. Anglicismele, în calitate de unități lexicale, ce sunt împrumutate din limba engleză, în cazul actual, în lexicul limbii române, reprezintă cuvinte, unități lexicale de structură frazeologică, pe care le putem identifica în cadrul cercetării actuale, în diverse domenii și studii de specialitate. Astfel, enumerăm câteva dintre domeniile în care, de curînd, am observat frecvența folosire a cuvintelor, ce au etimon englez, în lexicul actual al limbii române, și anume: sport, economie, informatică, industria spectacolului, mass-media, ținută vestimentară, gastronomie, informatică, cinematografie, modă, limbajul juridic, limbajul tehnico-științific ș. a. m. d.

II. Contextul punerii în discuție a acestei comunicări îl constituie remarcarea utilizării unui număr de anglicisme unele utile, altele, poate, mai puțin, în disputarea competiției sportive dintre Simona Halep și Mihaela Buzărnescu, meci desfășurat la Wimbledon, miercuri, 3 iulie 2019.

Observăm folosirea unui număr considerabil de cuvinte, ce au etimologie engleză și nu numai..., cuvinte ce sunt folosite în limbajul sportiv, cu prilejul competiției menționate.

III. Metoda folosită a constat în selectarea, din cadrul comentariilor sportive realizate de site-ul www.fanatik.ro, dar și de „Gazeta Sporturilor”¹, a unui număr de cuvinte, ce au fie etimologie unică englezească, fie etimologie multiplă: englezească, franțuzească ș. a. m. d..

IV. Scopul cercetării noastre a constat în evidențierea faptului că aceste unități lexicale, deși unele cunoscute, din punct de vedere semantic, de aproape orice categorie socială: **d.e.meci** (*meciul; un meci*), *out*, *fan*, *fanul*² etc., altele, mai puțin (pentru cei ce nu dețin cunoștințe de specialitate sportivă), reușesc să contribuie la îmbogățirea lexicului limbii române, prin derivare cu sufixe, sufixoide, prin derivare cu prefixe, prin aglutinarea elementelor componente și de ce nu, prin conversiune, datorită faptului că aceste cuvinte de origine străină au fost asimilate limbii române și, astfel, **rezultatul (V.)** la care s-a ajuns constă într-o îmbogățire a mijloacelor interne ale vocabularului românesc, cu ajutorul celor

¹ „Gazeta Sporturilor”, numărul 156, anul 96, joi, 4 iulie 2019.

² „*Meciul* de la Wimbledon 2019 a fost însăși o surpriză care s-a finalizat cu o victorie a Simonei Halep și cu un gest superb făcut de Mihaela Buzărnescu. Cea din urmă a sărit în ajutorul unui *fan* căruia i s-a făcut rău în tribune. Sportiva a observat imediat că ceva nu este în regulă, astfel că s-a repezit să-i ofere *fanului* o sticlă de apă. Totul s-a petrecut în al doilea *set*, la 4-2. Mihaela Buzărnescu a făcut *un meci* extraordinar în fața Simonei”² (www.fanatik.ro, consultat, miercuri, 3 iulie 2019, ora: 14.15).

externe, care au devenit autohtone, printr-o utilizare frecventă din partea specialiștilor în limbajul sportiv.

VI. d.e.₁ „Ultimul *game* Halep-Buzărnescu”.

„Mihaela Buzărnescu a contestat vehement un punct, la scorul 2-5 și 0-15 din *setul* decisiv. Aceasta lovise o minge pe care o trimisese în terenul adversarei. Acest lucru s-a întâmplat după ce arbitrul de linie a strigat *out* la o lovitură a lui Halep. Simona a solicitat atunci *challenge*, astfel a avut câștig de cauză, lucru ce a deranjat-o enorm pe Buzărnescu, care a solicitat mai apoi rejucarea punctului aferent. «Serios, chiar totul spui împotriva mea? Serios?! Cum să nu rejoc acest punct? Cum să nu ai sentimentul că mingea mea a fost bună? Este total nedrept din partea ta!», a fost reacția lui Buzărnescu la adresa arbitrei”³.

VI. d.e.₂ Astfel, anglicismul *game* (substantiv, neutru) figurează în *Marele dicționar de neologisme*, de Florin Marcu⁴, cu trimitere spre *ghem/game/gheim/*, în calitate de substantiv neutru, ce este folosit în domeniul sportiv și care are semnificatul:

▪ „etapă de joc care constituie o subdiviziune a setului în cadrul unei partide de tenis”. (< engl. *game*), cf. **MDN**, s.v. De la această unitate lexicală, ce are etimon englez, în limba română, este cunoscut și utilizat, de asemenea, în limbajul sportiv, substantivul derivat cu sufixoidul *-average*, și anume:

▪ *ghemaveraj* – „s. n. raportul între ghemurile câștigate de cei doi jucători într-o partidă de tenis” (< engl. *gameaverage*), cf. **MDN**, s.v.

▪ Sufixoidul *-averaj* are etimologie multiplă, este *element de compunere* și are sensul: „medie aritmetică”, avînd etimologie multiplă: < fr., engl. *average*, cf. **MDN**, s.v.

▪ Englezescul *average* are, în această circumstanță, semnificațiile următoare: „medie”, „(valoare) medie”, „reprezentînd media (aritmetică)”⁵.

În dicționarul în format online, *Merriam Webster*⁶, pe lângă multe alte sensuri, pe care elementul de compunere *average* le deține, redăm definiția în limba engleză, adecvată situației puse în discuție, și anume: (sensul nr. **3**) ”a ratio expressing the average performance especially of an athletic team or an athlete computed according to the number of opportunities for successful performance; a batting average”, cf. **MWD**, s.v.

Prin urmare, în procesul dinamicii lexicului limbii române, deși este posibil să nu cunoaștem sensurile tuturor acestor cuvinte din domeniul sportiv, dar nici din alte domenii de specialitate, neavînd o legătură propriu-zisă cu aceste tipuri de limbaje specializate, *anglicismele* au pătruns prin structuri și cuvinte împrumutate, atît prin contact direct, cît și indirect, iar componenta vocabularului românesc, și anume: *masa vocabularului limbii române* a achiziționat unități lexicale, care, la rîndul lor, au format familii derivate de cuvinte: cu prefixe, prefixoide, cu sufixe, sufixoide (vezi *supra*) etc.. De aici, vocabularul românesc evoluează semantic, prin extinderi lexematice și putem consemna faptul că, fără aceste tipuri de împrumuturi, indiferent de etimologia lor, lexicul limbii române ar fi mai altfel, adică: ar fi mai sărac.

Un alt termen englezesc, din exemplul de mai sus (vezi *supra*) este anglicismul *set*: În conformitate cu *Dicționarul actualizat de neologisme (DAN)*⁷, lexemul *set* deține mai multe sensuri în limba română, punînd, astfel, în discuție procedeul extinderii semantice a cuvîntului. Astfel, *set* are următoarele sensuri:

³<https://playtech.ro/stiri/gestul-sublim-facut-de-buzarnescu-in-meciul-cu-simona-halep-asa-se-castiga-respectul-publicului-cand-pierzi-un-meci-25905>, (consultat joi, 4 iulie 2019, ora: 11.10).

⁴ Florin Marcu, *Marele dicționar de neologisme (MDN)*, Editura „SAECULUM VIZUAL”, București, 2008, s.v. *game*.

⁵<https://hallo.ro/dictionar-englez-roman/average> (consultat, joi, 3 iulie 2019, ora: 14.23).

⁶<https://www.merriam-webster.com/dictionary/average?src=search-dict-box> (**MWD**), (consultat, joi, 3 iulie 2019, ora: 14.41).

⁷ Florin Marcu, *Dicționar actualizat de neologisme (DAN)*, Editura „Saeculum I.O.”, București, 2013, s.v. *set*.

VI.d.e.3 ▪ *set* – „s. n. 1. Parte a unui meci de *tenis*, *volei* etc. determinată de obținerea unui anumit număr de puncte”. Acesta constituie sensul specializat domeniului sportiv, în care cuvântul este utilizat în exemplul de mai sus (vezi *supra*).

În **DAN**, sunt inserate și alte sensuri specializate altor domenii de aplicativitate, pe care cuvântul *set* le are, și anume: ▪ 2. „ansamblu de piese, de instrumente de același fel sau deosebite, într-o anumită muncă sau exploatare”; „garnitură”; ▪ „ansamblu de obiecte de îmbrăcăminte confecționate din același material, care se poartă împreună”. „▪ ~ de cromozomi” = „totalitatea cromozomilor cu care contribuie unul din genitori la formarea zigotului”. ▪ 3. „unitate de măsură tipografică, de 0, 019598 mm”. (< engl., fr. *set*)”. cf. **DAN**, s.v.

Constatăm că unitatea lexicală are o etimologie multiplă, și anume: < engl., fr. *set* și, în calitate de cuvânt derivat cu sufixoidul *-averaj*, în **DAN**, identificăm substantivul neutru *setaveraj*, ce este un termen specializat sportului și este folosit atît la *volei*, cît și la *tenis*, avînd sensul: „raportul dintre seturile cîștigate și cele pierdute”. Un alt lexem, ce este format prin alipirea elementelor componente și care are în, calitate de radical, cuvântul *set*, este *sétbol*: „s. n. minge la *tenis*, *volei* etc. servită către sfîrșitul setului și prin care unul din jucători poate cîștiga setul respectiv” (< engl. *set-ball*), cf. **DAN**, s.v.

Un fenomen lexical interesant, pe care, din punct de vedere personal, îl tot remarc de ceva timp, constă în faptul că, deși cuvintele menționate: *sét[bol]*, *set[averaj]*, *ghem[averaj]* sunt împrumutate fie din engleză, fie din franceză și sunt cunoscute în lumea sportivă, acestea contribuie la îmbogățirea internă a lexicului limbii române, prin intermediul cuvintelor *set[averaj]* și *ghem[averaj]*, ce sunt derivate cu sufixoidul *-averaj*, iar cuvântul *sét[bol]* este alcătuit, în limba română, prin aglutinarea/alipirea elementelor componente: *set-* + *-bol*, formîndu-se, astfel, unitatea lexicală compusă: *sétbol*. În limba engleză, *set-ball* este un cuvânt compus prin intermediul cratimei.

VI. d.e.4 Substantivul neutru *challenge /célengi*/are sensul: „competiție sportivă periodică dotată cu o cupă, care se transmite cîștigătorului următor” (< fr., engl. *challenge*), cf. **DAN**, s.v.. Pe lîngă acest sens, **DAN** exemplifică și unitatea lexicală *challenger/célenger*/în calitate de substantiv masculin și, care este formată din punct de vedere lexical, de la radicalul: *challenge* („provocare la o întrecere etc.”) + sufixul nominal *-er*, astfel, formîndu-se lexemul derivat *challenger*: „s. m. sportiv cu care un campion își dispută locul întîi în cadrul unei noi ediții a întrecerii”, cf. **DAN**, s.v.. Astfel, oferim următorul exemplu, din cadrul întrecerii sportive, disputate între Simona Halep și Mihaela Buzărnescu:

VI. d.e.5„S-au întîlnit însă, ieri, la peste 10 ani de la precedentul unic meci oficial dintre ele, o amintire *blurată* dintr-un *challenger* pe zgura din Italia. Și a rezultat un spectacol pasionant, astfel încît cei care umpluseră tribunele la *meciul* băieților și au decis să rămîna în continuare pe scaune, sigur nu au regretat”⁸.

Observăm, în exemplul dat mai sus, utilizarea xenismului *challenger*, folosit atît în domeniul sportiv, cît și de vorbitorii și, respectiv, cunoscătorii adevărați ai limbii engleze. *Challenger* reprezintă o unitate lexicală împrumutată din limba engleză și adaptată în limba română sub aceeași formă grafico-sonoră preluată din engleză.

VI. d.e.6 Un alt anglicism, folosit în limbajul sportiv și reprezentat în exemplul de mai sus (vezi *supra*), este adjectivul *blurată*, în contextul: *amintire blurată [-ă]*, un adjectiv, care, din punct de vedere morfematic, este alcătuit din: < verbul la infinitiv (*to*) *blur-* + sufixul lexico-gramatical [-a-] pentru infinitiv, conjugarea I + sufixul lexico-gramatical [-t-] pentru participiu + desinența [-ă] pentru genul feminin, numărul singular, în opoziție cu desinența [-

⁸ „Gazeta Sporturilor”, numărul 156, anul 96, joi, 4 iulie 2019, p. 12, coloana 3, și anume: de la stînga, la dreapta.

e] din exemplul: *amintiri blurat* [-e], specifică genului feminin, numărul plural. *Blurată* a devenit un adjectiv românizat, deoarece prezintă particularitățile morfematice ale unui adjectiv, ce se încadrează, din punct de vedere lexical, în masa vocabularului. Acesta a fost împrumutat din limba engleză și, cu siguranță, este cunoscut doar comentatorilor sportivi și celor ce sunt specialiști în domeniul sportului.

În conformitate cu **DAN**, verbul (*a*) *blurá* este un verb tranzitiv, ce are următoarea semnificație: „a întuneca imaginea televizată a feței sau a unei porțiuni din ipostaza comportamentală a cuiva pentru a nu fi identificată public din diferite motive” (< engl. *blur*, „a estompa”, „a umbri”). s.v.

VI. d.e.7 Un alt anglicism *util* limbajului sportiv este dat de unitatea lexicală *break*, în calitate de cuvânt de bază, unitate însoțită, în anumite contexte, de cuvântul derivat cu prefixul [*re*] + *break*, ce implică o reluare a activității desfășurate anterior, și anume:

▪ *break* /brec/ *brecs*. n. **1.** „comandă dată luptătorilor la box sau la catch să se despartă, să înceteze lupta corp, la corp”. **2.** „(tenis) ghem câștigat de un jucător pe serviciul adversarului”. **3.** „(jazz) improvizație melodică sau ritmică la finele unei fraze, când se întrerupe acompaniamentul ritmic și cântă numai solistul”. **4.** „dans acrobatic bazat pe mișcări sacadate, avînd puncte comune cu gimnastica acrobatică și cu pantomima”. cf. **DAN**, s.v.

DEA⁹, de Manfred Görlach evidențiază, în limba engleză, explicația unității lexicale *break*, și anume:

▪ *break* n. (2) ”an interval; a pause in work”; (+3a) ”sudden breakthrough from a defence position”; (*sport*) (4a) ”a piece of good luck; a fair chance”, + (+6c) ”a point scored while one’s opponent is serving” (*tennis*); (7) ”a short unaccompanied passage for a soloist (jazz)”; + (9) ”(abbr.) ”breakdance” (+10) ”CB radiotelephone”; (+ 11) an estate car with a large rear door, esp. in French cars”. The use of *break* ”wagonette” (from *brake*), popular in the late nineteenth century, has long been obsolete. The word was reborrowed in the 1950s, as a jazz term, and to denote a sudden attack in team games. **It was borrowed again in the 1980s as a tennis term, and this sense(+6c) is now certainly the most frequently used.** From the 1980s, the word also became the preferred or sole form for ”breakdance” in French, Spanish, Romanian, Russian, Bulgarian, and Hungarian. The distributions of (+10) CB radiotelephone and of (+11) ”estate car are not quite clear”.

În limba română, în conformitate cu **DEA**, de Manfred Görlach, cuvântul *break* este pronunțat în următorul mod, și anume: **Rm** *brec/break* [brek/=E] N, mid 20c, + 6a, 7 (2 tech); cp², +11 (2); 1980s, + 9 (2 you, mod)”.

VI. d.e.8 „Dansul *break-urilor*”

„Un set al treilea în care Simona a servit autoritar, lăsînd puțin loc pentru *break-uri*”¹⁰.

VI. d.e.9 „Halep face ochii mici, ia poziția de atac și face [*re*]*break* într-o clipită! E clar. Sfertul academic a trecut, iar ale noastre scot cuțitele pe masă”¹¹.

Un alt anglicism interesant, adecvat domeniului sportiv, îl constituie substantivul *baseline*. Anglicismul este identificat, de asemenea, în disputarea meciului sportiv Simona Halep – Mihaela Buzărnescu. Unitatea lexicală *baseline* nu este consemnată în **DAN**, dar o putem observa în **DEA** de Manfred Görlach, avînd următoarea explicație:

⁹ Manfred Görlach, *A Dictionary of European Anglicisms (DEA)*, Oxford University Press, Great Britain, 2001, în format electronic (consultat, miercuri, 10 iulie 2019, ora: 11.17).

¹⁰ „Gazeta Sporturilor”, joi, 4 iulie 2019, anul 96, numărul 156, p. 12, coloanele a 2-a și a 5-a.

¹¹ www.fanatik.ro/haide-simomiki-asa-am-trait-halep-buzarnescu-cu-cine-a-tinut-ion-tiriac-si-de-ce-au-fost-asa-putini-romani-in-tribune-reportaj-de-la-wimbledon-19006457?utm_source=b1sport&utm_medium=referral&utm_campaign=unici&utm_content=b1interior deskmobil un articol interesant despre meciul simomiki – (consultat, miercuri, 10 iulie 2019, ora: 12:08).

▪ **baseline** n. (2) "the line marking each end of the court" (tennis, baseb)", cf. **DEA**, s.v.

În **DEA**, este precizat faptul că, în limba română, **baseline** are semnificația de „linie de tușă”. Astfel, pentru cuvântul **tușă**, în **DEX**¹², sunt inserate explicațiile:

▪ **tușă**, -e = „s. f. **I. 1.** Mică piesă de metal pe care este imprimată o literă, o cifră sau un semn convențional, fixată la capătul unei pîrghii articulate a mașinii de scris, de calculat, de cules”. **2.** „Clapă la orgă sau la pian”. **II.1. Limită regulamentară a unor terenuri sportive (trasată cu o linie vizibilă).** * **Scoatere a mingii dincolo detușă (II 1) și repunerea ei în joc**. **III.** „Lovitură care atinge pe adversar, la jocul de scrimă”. **IV.** „Felul de a aplica culoarea cu pensula pe pînza unui tablou, care definește stilul unui pictor”. cf. **DEX**, s.v.

Astfel, din toate sensurile inserate în **DEX**, explicația compatibilă contextului sportiv, pe care l-am selectat, este cea de la punctul **II. 1.**

În cadrul competiției sportive dintre cele două tenismene, Simona Halep și Mihaela Buzărnescu, am remarcat utilizarea termenului **baseline** astfel:

VI. d.e.¹⁰ „În tribune, oamenii din *stafful* celor două jucătoare se așază unii lângă alții, despărțiți de un coridor de acces. Doar Ion Țiriac preferă un loc mai spre centru, să fie cât mai aproape de **baselineul** Simonei Halep. Deci, este clar că azi e *managerul* Simonei și nu președintele FRT”¹³.

Din punct de vedere lingvistic, este evident faptul că unele cuvinte, ce au atât etimologie engleză, cât și franceză, sunt necesare domeniului sportiv, deoarece accentuează momentele decisive ale unei competiții sportive, iar aceste lexeme, cu distincte etimologii, sunt **utile** domeniului specializat sportiv: *break*, *rebreak*, *tiebreak*¹⁴, (amintire) *blurată*, *setbol*, *setaveraj*, *game*, *gameaveraj*, *baseline*, *out* ș.a.m.d.

Remarcăm, însă, și utilizarea unor cuvinte englezești, de genul: *managerul*, *stafful*, *fanul*, *challenge*, *challenger*, *average* ș.a.m.d., ce sunt **folositoare** chiar și altor domenii de aplicativitate: de exemplu: domeniului economic: *manager*, domeniului politic: *stafful*, domeniului muzical: *fanul*, domeniului competitiv: *challenge*, *challenger* etc.

Întrebarea care tinde să rămână retorică este aceasta: cum putem proceda noi, cercetătorii, lingviștii etc., din punctul de vedere al păstrării neîntinate și pure a limbii române, cu aceste expresii și perifraze lingvistice de origine engleză, ce apar în comentariile sportive și nu sunt explicate pentru categoriile sociale, care sunt interesate a citi un ziar, un site sportiv, a viziona o competiție sportivă, dar nu înțeleg anglicismele comunicate publicului din partea comentatorilor sportivi? Identificăm, în acest sens, multe astfel de structuri de origine engleză, ce într-un ziar sportiv (d.e. „Gazeta Sporturilor”), nu sunt explicate nici măcar printr-o notă de subsol.

Stau mărturie următoarele structuri, pe care le-am extras fie din „Gazeta Sporturilor”, fie din comentarea competiției sportive, dintre cele două tenismene, în cadrul rubricii sportive a site-ului: www.fanatik.ro:

¹² Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan”, *Dicționarul explicativ al limbii române (DEX)*, Ediția a II-a, Editura „Univers Enciclopedic”, București, 1996, s.v. **tușă**.

¹³ www.fanatik.ro/haide-simomiki-asa-am-trait-halep-buzarnescu-cu-cine-a-tinut-ion-tiriac-si-de-ce-au-fost-asa-putini-romani-in-tribune-reportaj-de-la-wimbledon-19006457?utm_source=b1Sport&utm_medium=referral&utm_campaign=unici&utm_content=b1INTERIORdesk mobil "Un articol interesant despre meciul SimoMiki" – (consultat, miercuri, 10 iulie 2019, ora: 13:29).

¹⁴ **tie-break**, **tie-breakuri**, s. n. „(La tenis) Situație de egalitate în care se joacă un ghem pentru a se decide câștigătorul setului². [Pr.: *tâibrec*] – Din engl. **tie-break**” cf. <https://dexonline.ro/definitie/tie-break>;

▪ **tie-break** n. "a means of deciding a winner from competitors who have tied (tennis, volleyball)", cf. **DEA**, s. v. **tie-break**.

VI. d.e.¹¹ ... „Iar aceasta este Simona Halep. Cea care a încheiat partida cu un superb *passing shot de forehand în cros*, semn al controlului absolut sub presiune”¹⁵.

VI. d.e.¹² „*Hawk-eye-ul* englezesc nu-i dă dreptate, mingea e afară și e 2-2, după 12 minute”¹⁶.

VI. d.e.¹³ „Urmează două erori neforțate, completate de un *winner cross* al Mihaelei și e iar rebreak”..... „Vorbele Monicăi parcă se aud din ce în ce mai tare. Zici că are un *on-court-coaching* cu Mihaela! Miki o împinge pe Simona mult în spatele *baselineului*. Și o forțează să greșească. E 2-1, și Miki e *back in business*! Să vedem dacă o ține și serviciul”.....„Un *winner* și o scurtă în fileu a Mihaelei duc scorul la 2-0 în decisiv! *Here we go again*! Din peluză, britanicii dornici de un meci cât mai lung, devin deodată *fani* Miki: «*Come on, Mikeila*!»! «*Come oon*»... Simpatizilor”¹⁷....

VI. d.e.¹⁴ „Miki a jucat extraordinar azi. Publicul a fost *fair-play*, ne-a susținut pe amîndouă” – Simona Halep”¹⁸.

Conchid aici toate aceste exemple „bogate” în structuri și cuvinte de origine engleză și nu pot să nu mă gândesc la faptul următor: toate aceste structuri de origine engleză au fost folosite în *contextul* jocului sportiv, ce s-a desfășurat la Wimbledon. Este posibil ca acesta să fie și rezultatul amplificării elementului de tip englez în procesul comunicării, iar, în anumite situații (vezi *supra*), al *inutilității* acestuia din punct de vedere lingvistic.

Totuși, afirm faptul, și anume: să avem răbdare și să așteptăm și turneul de la Roland Garros, poate, lingvistic vorbind, pe lângă termenii specifici domeniului sportiv, ne vom „confrunța” cu mai multe „franțuzisme” din partea replicilor auditoriului participant.

BIBLIOGRAPHY

BIBLIOGRAFIE GENERALĂ:

- Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan”, *Dicționarul explicativ al limbii române (DEX)*, Ediția a II-a, Editura „Univers Enciclopedic”, București, 1996.
- Manfred, Görlach, *A Dictionary of European Anglicisms (DEA)*, Oxford University Press, Great Britain, 2001 – în format electronic.
- Marcu, Florin, *Dicționar actualizat de neologisme (DAN)*, Editura „Saeculum I.O.”, București, 2013.
- Marcu, Florin, *Marele dicționar de neologisme (MDN)*, Editura „Saeculum Vizual”, București, 2008.
- Vrăncănu-Bidu, Angela (coord.), *Lexic comun, lexic specializat*, București, Editura Universității din București, 2000.

¹⁵ „Gazeta Sporturilor”, joi 4 iulie 2019, numărul 156, anul 96, p. 12, coloana numărul 5.

¹⁶ www.fanatik.ro/haide-simomiki-asa-am-trait-halep-buzarnescu-cu-cine-a-tinut-ion-tiriac-si-de-ce-au-fost-asa-putini-romani-in-tribune-reportaj-de-la-wimbledon-19006457?utm_source=b1Sport&utm_medium=referral&utm_campaign=unici&utm_content=b1INTERIORdesk mobil ”Un articol interesant despre meciul SimoMiki” – (consultat, miercuri, 10 iulie 2019, ora: 14:31).

¹⁷ www.fanatik.ro/haide-simomiki-asa-am-trait-halep-buzarnescu-cu-cine-a-tinut-ion-tiriac-si-de-ce-au-fost-asa-putini-romani-in-tribune-reportaj-de-la-wimbledon-19006457?utm_source=b1Sport&utm_medium=referral&utm_campaign=unici&utm_content=b1INTERIORdesk mobil ”Un articol interesant despre meciul SimoMiki” – (consultat, miercuri, 10 iulie 2019, ora: 14:40).

¹⁸ www.fanatik.ro/haide-simomiki-asa-am-trait-halep-buzarnescu-cu-cine-a-tinut-ion-tiriac-si-de-ce-au-fost-asa-putini-romani-in-tribune-reportaj-de-la-wimbledon-19006457?utm_source=b1Sport&utm_medium=referral&utm_campaign=unici&utm_content=b1INTERIORdesk mobil ”Un articol interesant despre meciul SimoMiki” – (consultat, miercuri, 10 iulie 2019, ora: 14:50).

IZVOARE:

- „Gazeta Sporturilor”, joi 4 iulie 2019, numărul 156, anul 96.

WEBOGRAFIE:

- <https://dexonline.ro/definitie/tie-break>.
- <https://hallo.ro/dictionar-englez-roman>.
- <https://playtech.ro/stiri/gestul-sublim-facut-de-buzarnescu-in-meciul-cu-simona-halep-asa-se-castiga-respectul-publicului-cand-pierzi-un-meci-25905>.
- <https://www.merriam-webster.com/dictionary/average?src=search-dict-box> (MWD).
- www.fanatik.ro/haide-simomiki-asa-am-trait-halep-buzarnescu-cu-cine-a-tinut-ion-tiriac-si-de-ce-au-fost-asa-putini-romani-in-tribune-reportaj-de-la-wimbledon-19006457?utm_source=b1Sport&utm_medium=referral&utm_campaign=unici&utm_content=b1INTERIOR.
- www.fanatik.ro.